

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан економічного факультету
А.В. Череп
« 30.08 » серпня 2023 р.

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»

Укладач: Горбунова А.В. к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри фінансів, банківської
справи та страхування

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.
Завідувач кафедри

(підпис) А.П. Кущик
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
економічного факультету

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
економічного факультету

(підпис) Н.О. Дугієнко
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) А.В. Горбунова
(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістовні модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Галузь знань 07 – Управління та адміністрування	Кількість кредитів - 4	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін: Цикл загальної підготовки	
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Загальна кількість годин - 120	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр:	
		1 -й	1-й
Освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»	Змістових модулів - 6	Лекції	
		28 год.	4 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів - 20	Практичні, семінарські	
		28 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		124 год.	174 год.
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є: підготовка студентів до навчання в університеті з урахуванням світових освітніх тенденцій, особливостей системи вищої економічної освіти та навчального процесу у вищому навчальному закладі; формування у майбутніх спеціалістів за професійним спрямуванням знань з концептуальних основ фінансів, банківської справи та страхування.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є:

- формування у студентів системи знань щодо сутності й організації професійної підготовки фахівців в сфері фінансів, банківської справи та страхування з урахуванням світових освітніх тенденцій;
- ознайомлення з основними категоріями, поняттями і механізмами реалізації відношень у сферах майбутньої професійної діяльності;
- формування у майбутніх фахівців цілісного уявлення про систему фінансових відносин та побудову фінансової системи держави.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

<i>Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності</i>	<i>Методи і контрольні заходи</i>
<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР02. Показати належний рівень знань у сфері фінансів, банківської справи та страхування, знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, як на національному, так і міжнародному рівнях.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p> <p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК12 Здатність працювати автономно.</p> <p>СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.</p> <p>СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>СК11. Вміння використовувати законодавчі та нормативні документи з питань оподаткування, кредитування, страхування, інвестування, бюджетних відносин та фондового ринку.</p> <p>СК13. Здатність здійснювати ефективні комунікації.</p> <p>СК15. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.</p>	<p>Методи контролю: усне опитування, самостійна робота, контрольні і практичні роботи, тестова перевірка. Контрольні заходи включають модульний контроль успішності студентів, який здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля. Ще однією формою контрольного заходу є вхідний контроль, який проводиться перед вивченням даного курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс.</p>

Міждисциплінарні зв'язки

Вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» розпочинається на першому курсі.

Знання з даної дисципліни забезпечують успішне засвоєння таких навчальних дисциплін, як:

1. «Фінанси» (за рахунок засвоєння знань щодо побудови фінансової системи, бюджетної системи, податкової системи).

2. «Банківська система» (за рахунок засвоєння основ побудови кредитної системи, принципів взаємодії її складових частин).

3. «Страховання» (за рахунок опанування знань стосовно зміст і завдань діяльності страхових компаній на ринку, особливостей роботи фінансистів у страхових компаніях).

4. «Фінансовий ринок» (за рахунок формування в студентів системи теоретичних і практичних знань з основ функціонування та розвитку фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин).

Після вивчення курсу «Вступ до спеціальності» студенти повинні оволодіти знаннями щодо основних закономірностей в сфері фінансових відносин між різними суб'єктами ринкової інфраструктури.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Роль фінансів у ринковій економіці.

ТЕМА 1. ОСНОВИ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ Й ПІДПРИЄМНИЦТВА.

Поняття про ринок та його особливості. Об'єктивні умови формування ринку. Ринковий механізм та його функціонування.

Поняття основ підприємницької діяльності. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності в ринковій економіці.

Види підприємств та їх класифікація. Визначення товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, акціонерного товариства.

ТЕМА 2. ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА Й ПРИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСІВ.

Соціально-економічна сутність фінансів. Історичні етапи становлення та розвитку фінансів. Передумови виникнення та функціонування фінансів. Фінанси в системі ринкових відносин. Відмінності між грошовими коштами, фондами грошових коштів і грошовими потоками. Головні відмінності між фінансами і грошима, фінансами і ціною, фінансами і кредитом. Функції фінансів. Прояви функцій фінансів у процесі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту і національного доходу.

ТЕМА 3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПЕРЕДУМОВИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІНАНСІВ. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ФІНАНСИСТІВ.

Ознайомлення з навчальним планом, графіком навчання, навчальні дисципліни та, послідовність їх вивчення, структурно-логічна схема, загальний обсяг навчальних годин та їх структура за формами організації навчання (аудиторна, самостійна робота), видами аудиторних занять (лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття). Характеристика та зміст навчально-методичних комплексів дисциплін з фаху.

Організація самостійної роботи студентів у процесі підготовки до семінарських і практичних занять. Консультації та їх значення. Практична підготовка студентів з фаху. Роль і місце навчальних практик у підготовці економістів. Застосування нових технологій навчання під час проведення різних видів занять у вищому навчальному закладі та в організації самостійної роботи.

Змістовий модуль 2. Фінансова система та централізовані фінанси

ТЕМА 4. ФІНАНСОВА СИСТЕМА ТА ЇЇ СТРУКТУРА. СЕКТОР ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ.

Суть фінансової системи, її склад та принципи побудови. Загальна характеристика сфер і ланок фінансової системи. Сутність та значення державних фінансів. Склад державних фінансів: сукупність усіх бюджетів держави; централізовані. Призначення бюджету в економіці. Державний бюджет як економічна категорія. Бюджетна система України.

ТЕМА 5. ОСОБЛИВОСТІ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Об'єктивна необхідність податкової системи і вимоги до неї. Структурна будова податкової системи. Методи побудови податкових систем. Типи податкових систем. Система оподаткування підприємств та її становлення в Україні. Податкова політика: поняття та напрями.

ТЕМА 6. ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

Сутність та призначення бюджету держави. Значення державного бюджету в господарському механізмі держави. Бюджет як економічна категорія, його об'єкти та суб'єкти

Поняття та економічний зміст державних доходів. Сутність, характеристика, склад, структура державних видатків. Класифікація видатків бюджету.

Економічна сутність дефіциту бюджету. Причини виникнення дефіциту бюджету.

Економічна сутність та необхідність державного кредиту.

ТЕМА 7. МІСЦЕВІ ФІНАНСИ

Поняття «місцеві фінанси». Сутність і призначення місцевих фінансів. Форми місцевих фінансів в Україні. Структурні елементи місцевих фінансів. Завдання та функції місцевих органів влади. Основні сфери, обслуговування яких у більшості

країн належить до власної компетенції місцевого самоврядування. Склад фінансів місцевих органів влади як системи. Основні форми впливу місцевих органів влади, їхніх фінансів на економіку та соціальну сферу держави. Фінансово-економічна база місцевого самоврядування.

Характеристика та склад місцевих бюджетів. місцевих бюджетів. Власні і залучені кошти місцевих бюджетів. Структура доходів місцевих бюджетів.

Видатки місцевих органів влади. Обов'язкові видатки, факультативні видатки та видатки на фінансування делегованих повноважень.

Змістовий модуль 3. Децентралізовані фінанси

ТЕМА 7. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Фінанси підприємств, організацій, установ як вихідна ланка фінансової системи. Сутність фінансів суб'єктів господарювання, їх функції та основні принципи організації. Грошові надходження підприємств, їх склад, економічна характеристика й класифікація. Розмежування коштів підприємств на власні й залучені. Виручка від реалізації продукції, робіт та послуг, її розподіл. Зміст і класифікація видатків підприємств.

ТЕМА 8. ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА – ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Призначення банківських установ. Особливості формування і функціонування банківських установ. Особливості фінансової діяльності небанківських фінансових установ. Сутність фінансів страхових організацій.

ТЕМА 9. ФІНАНСОВА ПОВЕДІНКА ДОМОГОСПОДАРСТВ ТА УПРАВЛІННЯ ОСОБИСТИМИ ФІНАНСАМИ

Сутність та значення фінансової грамотності, зарубіжний досвід підвищення рівня фінансової грамотності населення. Облік та управління особистими фінансами. Планування та ведення сімейного бюджету. Особливості заощаджуваної поведінки населення. Управління особистими фінансами через банківські установи. Управління особистими фінансами через спеціалізовані кредитно-фінансові інститути.

Змістовий модуль 4. Фінансовий ринок

ТЕМА 10. ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Фінансовий ринок як економічний простір, на якому формуються відносини купівлі-продажу фінансових фондів. Місце фінансового ринку у фінансовій системі. Структура фінансового ринку: фондовий ринок, грошовий ринок, ринок банківських позичок. Суб'єкти відносин - учасники фінансового ринку: держава, емітенти,

інвестори, фінансові посередники. Фінансові інструменти ринку - цінні папери, б їх економічна та правова природа. Цінний папір - фінансова вимога. Цінний папір - носій майнових та інших прав інвестора. Процес сек'юритизації, його значення для фінансового ринку. Функції фінансового ринку.

ТЕМА 11. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА ТА ЇЇ ЕЛЕМЕНТИ

Банківська система та її елементи. Національний банк України в економічній системі держави. Грошово-кредитна політика. Організація міжбанківських розрахунків. Фінансовий моніторинг у банківській системі. Фінансова стабільність і безпека банківської системи. Державне регулювання, нагляд і контроль банківської діяльності. Основи організації діяльності комерційних банків в Україні. Банківський капітал. Формування ресурсної бази банку. Активні операції комерційних банків. Кредитні операції банків. Операції банків в іноземній валюті.

ТЕМА 12. СТРАХОВИЙ СЕКТОР ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ ЕКОНОМІКИ

Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервності суспільного виробництва. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Функції страхування. Суб'єкти страхових відносин: страховик, страхувальник, застрахований отримувач. Форми і методи страхового захисту. Система страхових фондів. Класифікація страхування за об'єктами і за ознакою ризику. Принципи обов'язкового і добровільного страхування. Страховий ринок. Поняття страхового ринку і його організаційна структура. Учасники страхового ринку. Організаційні форми існування страхових компаній.

Змістовий модуль 5. Управління фінансами суб'єктів господарювання

ТЕМА 13. РОЛЬ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ У ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Сутність, мети та основні завдань управління фінансами підприємств. Функції, механізм управління фінансами підприємств. Концепцій фінансового менеджменту та їх ролі в прийнятті управлінських рішень у галузі фінансів.

Фінансове планування. Місце фінансового планування в ринковій економіці. Елементи та методи фінансового планування. Класифікація фінансових планів. Фінансову планування бюджету розвитку організації.

ТЕМА 14. ДІЛОВІ ЯКОСТІ ФІНАНСИСТА І БАНКІРА

Роль менеджера як особистості і як працівника. Сутність і роль ділових комунікацій у фінансово-банківських установах. Етика ділових відносин у підприємстві. Ділове спілкування. Взаєморозуміння та конфлікти у спілкуванні. Ділові зустрічі та переговори. Імідж ділової людини.

Змістовий модуль 6. Міжнародні фінанси

ТЕМА 15. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ

Сутність, становлення і розвиток міжнародних фінансів. Поняття, джерела і види світових фінансових ресурсів. Міжнародні валютно-фінансові потоки.

Поняття світового фінансового середовища. Світовий фінансовий ринок. Міжнародна банківська справа. ТНК у світовому фінансовому середовищі. Міжнародні фінансові організації в системі міжнародних фінансів.

Сутність, причини та етапи глобалізації. Чинники фінансової глобалізації.

Кризи як природний стан економіки: теорія та методологія дослідження економічних циклів та економічних криз. Причини та наслідки світових криз.

Сучасні світові кризи як прояв фінансової глобалізації.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
		о/дф.	з/дист ф.	о/дф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	15	12	2	6	1	6	1	3	13	6	4	10
2	15	12	2	6	1	6	1	3	13	6	4	10
3	15	12	2	6	1	6	1	3	13	6	4	10
4	15	8	2	4	1	4	1	7	13	6	4	10
5	15	8	2	4	1	4	1	7	13	6	4	10
6	15	4	2	2	1	2	1	11	13	6	4	10
Усього за змістові модулі	90	56	12	28	6	28	6	34	78			60
Підсумковий семестровий контроль залік	30							30	30			40
Загалом		120								100		

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.	З.ф.
1	Тема 1. Основи ринкової економіки й підприємництва	2	1
	Тема 2. Економічна природа й призначення фінансів	2	
	Тема 3. Організаційні передумови підготовки фахівців з фінансів. Організація навчального процесу фінансистів.	2	

2	Тема 4. Фінансова система та її структура	2	
	Тема 5. Особливості податкової системи України	2	1
	Тема 6. Державні фінанси	1	
	Тема 7. Місцеві фінанси	1	
3	Тема 8. Фінанси підприємств реального сектору економіки	2	
	Тема 9. Фінанси суб'єктів підприємництва – фінансових установ	2	
	Тема 10. Фінансова поведінка домогосподарств та управління особистими фінансами	2	1
4	Тема 11. Страховий сектор фінансової сфери економіки	1	
	Тема 12. Фінансовий ринок	2	
	Тема 13. Банківська система та її елементи	1	1
5	Тема 14. Роль управління фінансами у життєдіяльності підприємств	2	1
	Тема 15. Ділові якості фінансиста і банкіра	2	
6	Тема 16. Особливості функціонування міжнародних фінансів	2	1
Разом		28	6

6. Темі практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.	З.ф.
1	Тема 1. Основи ринкової економіки й підприємництва	2	
	Тема 2. Економічна природа й призначення фінансів	2	
	Тема 3. Організаційні передумови підготовки фахівців з фінансів. Організація навчального процесу фінансистів.	2	1
2	Тема 4. Фінансова система та її структура	2	1
	Тема 5. Особливості податкової системи України	2	
	Тема 6. Державні фінанси	1	
	Тема 7. Місцеві фінанси	1	
3	Тема 8. Фінанси підприємств реального сектору економіки	2	1
	Тема 9. Фінанси суб'єктів підприємництва – фінансових установ	2	
	Тема 10. Фінансова поведінка домогосподарств та управління особистими фінансами	2	
4	Тема 11. Страховий сектор фінансової сфери економіки	1	
	Тема 12. Фінансовий ринок	2	1
	Тема 13. Банківська система та її елементи	1	
5	Тема 13. Роль управління фінансами у життєдіяльності підприємств	2	
	Тема 14. Ділові якості фінансиста і банкіра	2	1
6	Тема 15. Особливості функціонування міжнародних фінансів	2	1
Разом		28	6

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	Теоретичне завдання: Усне опитування	Питання для підготовки: Теоретичні питання за темами 1, 2, 3. Змістового модуля 1	Усне опитування за ЗМ 1 оцінюється таким чином: 3 бали – відповідь відзначається повнотою виконання без допомоги викладача; 2 бали – відповідь відзначається неповнотою виконання за консультацією викладача; 1 бал – студент володіє матеріалом на початковому рівні.	3
	Теоретичне завдання -	Тестування в системі moodle за темою 1-3	Тестування (в системі Moodle) складається з 5 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,4 бали, таким чином, відповівши правильно на всі запитання студент може отримати 2 бал.	2
	Проведення експертної оцінки	При проведенні експертної оцінки необхідно дати обґрунтований висновок (експертне заключення) з обраного студентом фінансового питання. Досліджуючи питання, шукають факти, аргументи «за» і «проти», здійснюють підбір та опрацюють статистичні дані із часовим лагом не менше трьох останніх років, аналізують поточну ситуацію та визначають тенденції, що сформувались у сфері фінансів. Інформаційні та літературні джерела студент обирає самостійно.	За виконання цього завдання бали нараховуються за такою схемою: - 5 - глибоке розкриття питання, відображення власної позиції, опрацювання теоретичних джерел літератури, статистичних даних за 3 роки, використання практичних матеріалів, виступ перед групою - 4 - глибоке розкриття проблем, відображення власної позиції, опрацювання літератури, статистичних даних за останній рік, використання практичних матеріалів - 2-3 – неповне розкриття проблем, без відображення власної позиції, опрацювання літератури, статистичних даних за останній рік - 1 – поверхневе розкриття проблеми	5
Усього за ЗМ 1	3			10

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
2	Виконання практичного завдання -	Робота з роздатковими матеріалами включає такі завдання за темами модуля 1: <i>Завдання 1.</i> Кожному з наведених положень, визначених цифрами, знайдіть відповідний термін або поняття з наведеного переліку. <i>Завдання 2.</i> Визначте правильні або неправильні наведені твердження.	Завдання 1. В кожному завданні наведено 10 термінів, якому потрібно знайти пару. За кожен правильно визначену пару студент отримує по 0,2 бали. Завдання 2. Завдання містить 10 тверджень. За кожен правильну відповідь студент отримує 0,2 бали.	4
	Тестування -	Тестування в системі moodle за темою 4-7	Тестування (в системі Moodle) складається з 5 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,4 бали, таким чином, відповівши правильно на всі запитання студент може отримати 2 бал.	2
	Практичне завдання -	Проведення аналізу державного бюджету.	За завдання бали нараховуються за такою схемою: – 4 – досліджено структуру та динаміку основних надходжень та видатків Державного бюджету два останні роки. Визначено основні проблеми утворення та використання бюджетних коштів. Запропоновано основні шляхи їх оптимізації – 3 – досліджено структуру та динаміку основних надходжень та видатків Державного бюджету два роки. – 2 – досліджено структуру Державного бюджету за останній рік. Визначено основні проблеми утворення та використання бюджетних коштів. – 1 – досліджено структуру Державного бюджету за останній рік.	4
Усього за ЗМ 2	3			10

3	Виконання практичного завдання -	Робота з роздатковими матеріалами включає такі завдання за темами модуля 1: <i>Завдання 1.</i> Кожному з наведених положень, визначених цифрами, знайдіть відповідний термін або поняття з наведеного переліку. <i>Завдання 2.</i> Визначте правильні або неправильні наведені твердження.	Завдання 1. В кожному завданні наведено 10 термінів, якому потрібно знайти пару. За кожну правильно визначену пару студент отримує по 0,2 бали. Завдання 2. Завдання містить 10 тверджень. За кожну правильну відповідь студент отримує 0,2 бали.	4
	Тестування -	Тестування в системі moodle за темами 8-10.	Тестування (в системі Moodle) складається з 5 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,4 бали, таким чином, відповівши правильно на всі запитання студент може отримати 2 бал.	2
	Практичне завдання -	Розв'язок практичних задач	Практичне завдання передбачає розв'язок двох задач по 2 бали. За розв'язок практичних задач бали нараховуються за такою схемою: – 2 бали – студент повністю та правильно розв'язав задачу, є пояснення до розрахунків; студент самостійно може пояснити формулювання висновків за результатами розрахунків; – 1 бали – студент розв'язав задачу з помилками, студент не може пояснити хід окремих проведених розрахунків.	4
Усього за ЗМ 3	3			10

4	Виконання практичного завдання -	Робота з роздатковими матеріалами включає такі завдання за темами модуля 1: <i>Завдання 1.</i> Кожному з наведених положень, визначених цифрами, знайдіть відповідний термін або поняття з наведеного переліку. <i>Завдання 2.</i> Визначте правильні або неправильні наведені твердження.	Завдання 1. В кожному завданні наведено 10 термінів, якому потрібно знайти пару. За кожен правильно визначену пару студент отримує по 0,2 бали. Завдання 2. Завдання містить 10 тверджень. За кожен правильну відповідь студент отримує 0,2 бали.	4
	Тестування -	Тестування в системі moodle за темами 11-13.	Тестування (в системі Moodle) складається з 5 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,4 бали, таким чином, відповівши правильно на всі запитання студент може отримати 2 бал.	2
	Практичне завдання -	Розв'язок практичних задач щодо визначення прибутковості цінних паперів та інших фінансових інструментів	Практичне завдання передбачає розв'язок двох задач по 2 бали. За розв'язок практичних задач бали нараховуються за такою схемою: – 2 бали – студент повністю та правильно розв'язав задачу, є пояснення до розрахунків; студент самостійно може пояснити формулювання висновків за результатами розрахунків; – 1 бали – студент розв'язав задачу з помилками, студент не може пояснити хід окремих проведених розрахунків.	4
Усього за ЗМ 4	3			10

5	Виконання практичного завдання -	Робота з роздатковими матеріалами включає такі завдання за темами модуля 1: <i>Завдання 1.</i> Кожному з наведених положень, визначених цифрами, знайдіть відповідний термін або поняття з наведеного переліку. <i>Завдання 2.</i> Визначте правильні або неправильні наведені твердження.	Завдання 1. В кожному завданні наведено 10 термінів, якому потрібно знайти пару. За кожен правильно визначену пару студент отримує по 0,2 бали. Завдання 2. Завдання містить 10 тверджень. За кожен правильну відповідь студент отримує 0,2 бали.	4
	Тестування -	Тестування в системі moodle за темами 13-14	Тестування (в системі Moodle) складається з 5 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,4 бали, таким чином, відповівши правильно на всі запитання студент може отримати 2 бал.	2
	Практичне завдання -	При проведенні експертної оцінки необхідно дати обґрунтований висновок (експертне заключення) з обраного студентом фінансового питання. Досліджуючи питання, шукають факти аргументи «за» і «проти», здійснюють підбір та опрацьовують статистичні дані із часовим лагом не менше трьох останніх років, аналізують поточну ситуацію та визначають тенденції, що сформувались у сфері фінансів. Інформаційні та літературні джерела студент обирає самостійно.	За виконання цього завдання бали нараховуються за такою схемою: - 4 - глибоке розкриття питання, відображення власної позиції, опрацювання теоретичних джерел літератури, статистичних даних за 3 роки, використання практичних матеріалів, виступ перед групою - 3 - глибоке розкриття проблем, відображення власної позиції, опрацювання літератури, статистичних даних за останній рік, використання практичних матеріалів - 2 – неповне розкриття проблем, без відображення власної позиції, опрацювання літератури, статистичних даних за останній рік - 1 – поверхневе розкриття проблеми	4
Усього за ЗМ 5	3			10

6	Виконання практичного завдання -	Робота з роздатковими матеріалами включає такі завдання за темами модуля 1: <i>Завдання 1.</i> Кожному з наведених положень, визначених цифрами, знайдіть відповідний термін або поняття з наведеного переліку. <i>Завдання 2.</i> Визначте правильні або неправильні наведені твердження.	Завдання 1. В кожному завданні наведено 10 термінів, якому потрібно знайти пару. За кожен правильно визначену пару студент отримує по 0,2 бали. Завдання 2. Завдання містить 10 тверджень. За кожен правильну відповідь студент отримує 0,2 бали.	4
	Тестування -	Тестування в системі moodle за темою 15	Тестування (в системі Moodle) складається з 5 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,4 бали, таким чином, відповівши правильно на всі запитання студент може отримати 2 бал.	2
	Проведення експертної оцінки-	При проведенні експертної оцінки необхідно дати обґрунтований висновок (експертне заключення) з обраного студентом фінансового питання. Досліджуючи питання, шукають факти аргументи «за» і «проти», здійснюють підбір та опрацьовують статистичні дані із часовим лагом не менше трьох останніх років, аналізують поточну ситуацію та визначають тенденції, що сформувались у сфері фінансів. Інформаційні та літературні джерела студент обирає самостійно.	За виконання цього завдання бали нараховуються за такою схемою: - 4 - глибоке розкриття питання, відображення власної позиції, опрацювання теоретичних джерел літератури, статистичних даних за 3 роки, використання практичних матеріалів, виступ перед групою - 3 - глибоке розкриття проблем, відображення власної позиції, опрацювання літератури, статистичних даних за останній рік, використання практичних матеріалів - 2 – неповне розкриття проблем, без відображення власної позиції, опрацювання літератури, статистичних даних за останній рік - 1 – поверхневе розкриття проблеми	4
Усього за ЗМ 6	3			10

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Залік	Тестування -	Тестування в системі moodle за темою 1-16	Тестування (в системі Moodle) складається з 40 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,5 бали, таким чином, відповівши правильно на всі запитання студент може отримати 20 балів.	20
	Практичне завдання: розв'язання 2 задач (письмово) відповідно до екзаменаційного білета	Розв'язання типових задач розглянуто на практичних заняттях за навчальним матеріалом ЗМ 2-б.	Практичне завдання передбачає розв'язок двох задач по 10 балів. За розв'язок практичних задач бали нараховуються за такою схемою: – 10 балів – студент повністю та правильно розв'язав задачу, є пояснення до розрахунків; студент самостійно може пояснити формулювання висновків за результатами розрахунків; – 7-9 балів – студент розв'язав задачу з помилками, студент може пояснити хід окремих проведених розрахунків; – 4-6 – студент правильно вписав формулу, за якою розв'язується задача та зробив спробу її вирішення; – 1-3 – студент правильно вписав формулу, за якою розв'язується задача.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Фінанси : підручник. Київ : ЦУЛ, 2019. 732 с.
2. Бюджетна система : підручник. І. В. Алексеев та ін. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 400 с.
3. Фінанси підприємств : підручник / О.Б. Курило та ін., ЛК.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
4. Фінанси : підручник; за ред. І.О. Лютого. Київ. Лібра-К, 2019. 732 с.
5. Горбач Л. М., Плотніков О. В Міжнародні фінанси : підручник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 528 с.

Додаткова:

1. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси : підручник; за ред. О.Я. Стойка. Київ : Алерта, 2017. 406 с.
2. Богатирьова Є.М., Васютинська Л.А., Волохова І.С. Фінанси : навч. посіб.: експрес курс; за заг. ред. Волохової І.С. Харків : Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
3. Ярошевич Н.Б., Кнодрат І.Ю., Ливдар М.В. Фінанси : навч. посіб. Львів : Видавництво «Простір-М», 2018. 298 с.
4. Фінанси : навч. посіб. І. В. Журавльова та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора І. В. Журавльової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330 с.
5. Фінанси підприємств : підручник / О.Б. Курило та ін., ЛК.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
6. Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Якимів А.І. Бюджетна система : практикум : Львів.: «Новий Світ-2000», 2019. 400 с.
7. Конспект лекцій з дисципліни «Фінанси» для студентів напряму 6.030508 «Фінанси і кредит», 6.030509 «Облік і аудит»; укл.: Юдіна С.В., Золотарьова О.В. Кам'янське, ДДТУ, 2016 р. 115 с.
8. Шпак Н.О, Ярошевич Н.Б., Побурко О.Я. Фінанси, гроші та кредит : навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 416 с.
9. Бондарчук М.К., Алексеев І.В., Кльоба Л.Г. Банківська система : навч. посіб. Львів : Ліга-Прес, 2017. 246 с.
10. Алексеев І.В., Бондарчук М.К. Гроші та кредит : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 216 с.
11. Коць О.О., Ільчук П.Г. Фінансово-економічна діяльність : навч. посіб. Львів : Видавець ПП Сорока Т. Б., 2016. 134 с.
12. Гроші та кредит : підручник. П. Г. Ільчук та ін.; Львів: Видавець ПП Сорока Т. Б., 2016. 412с.
13. Вівчар О. Й., Курило О.Б., Кашишин В.М. Місцеві фінанси : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 260 с.
14. Рожко О.Д. Державні фінанси України: детермінанти та пріоритети розвитку : монографія. Київ : Лібра-К, 2016. 360 с.
15. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. ; за заг. ред. к.е.н. Юрія Е.О. Чернівці : Видавництво «Руга», 2017. 342с.
16. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. М.В. Дубина та ін. Чернівці, 2018. 352 с.
17. Румянцева Г.І. Фінанси : конспект лекцій (для студентів напряму підготовки 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»). Нововолинськ : НННІЕМ, 2017. 485с.

18. Місцеві фінанси : навч. посіб. Чернівці : Видавництво «Рута». 2017. 238с.
19. Фінанси : практикум. А.В. Череп та ін.; Запоріжжя : ЗНУ, 2013. 404 с.
20. Brigham Z. Fundamentals of Financial Management. The Dryden Press. 2015.
21. Maital, Shlomo. Executive economics. Macmillan, 2016.
22. Keith Pilbeam. Finance & financial markets. Publisher. London: Macmillan education Palgrave, 2018. 548 p.

Інформаційні ресурси

1. Вдовенко Л. О., Сушко Н.М., Фаюра Н.Д. Фінанси : навч. посіб. рекомендовано МОН України. К. : Центр учбової літератури, 2010. 152 с. URL: <http://culonline.com.ua/Books/Finansi-Sushko2010.pdf#toolbar=0>.
2. Венгер В.В. Фінанси : навч. посіб. рек. МОН України. К. : Центр учбової літератури, 2009. URL: <http://www.culonline.com.ua/index.php?newsid=70>.
3. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2013. URL: http://culonline.com.ua/Books/Fin_groshi_kredit_Kovalenko.pdf#toolbar=0.
4. Грідчина М.В., Захожай В.Б., Осіпчук Л.Л. Фінанси (теоретичні основи) : підруч. Київ : МАУП, 2004. – URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi5/0006517.PDF>.

Нормативна база:

1. Бюджетний кодекс України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Податковий кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>
5. Бюджетно-фінансове законодавство. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/klas>.